

Pogovor z Levom Detelo ob 50-letnici

Te dni se je v Trstu in Gorici mudil pisatelj Lev Detela, ki drugače živi s svojo ženo in tremi sinovi na Dunaju. V Društvu slovenskih izobražencev je predaval o knjižni literaturi. Pred kratkim, aprila 1989, je Detela praznoval petdeseti rojstni dan. Zastavili smo mu nekaj vprašanj v zvezi z literarnim delom in s kulturnimi prizadevanji na sploh.

Kaj menite o današnji slovenski literarni stvarnosti, v čem so njene kvalitete in šibkosti?

Najprej se moramo vprašati, kaj je današnja slovenska literatura, oziroma razčistiti moramo stanje, v katerem se ta literatura nahaja. Vedeti namreč moramo, da pravzaprav sploh ne gre, če sledimo logiki določene »kulturne« politike, za eno literaturo, temveč za več literatur — v istem jeziku. Povojni čas dogmatizmov in ideološke nasršenosti si je zelo prizadeval, da bi tisto, kar mu ni bilo všeč, izključil v imenu neke višje družbene morale o boljšem in naprednem ter reakcionarnem in slabšem. Drugi, zlasti v zdomstvu, so napadali na povprečen način vse, kar je spominjalo na marksizem in komunizem.

Tozadevno se je zgodilo veliko neumnosti, tudi krivic. In istočasno je svet nekdanje slovenske književnosti razpadel na najmanj tri literature, na osrednjo slovensko, na zamejsko (ali zamejski, zamejske) ter zdomsko literaturo. Predvsem v osrednji Sloveniji so si bili iz političnih, ideoloških, razlogov dolgo zlasti z zdomstvom v laseh. Danes se te netreznne, žalostne stvari postopoma popravljajo. Vseposvobod smo spoznali, da nas več združuje kot ločuje. Kljub temu, da marsikatera izven Jugoslavije natisnjena knjiga še vedno ne more na knjižne police osrednje Slovenije, je ideja o skupnem slovenskem kulturnem prostoru postala zavest nas vseh. In končno, v prihodnosti bo tisto, kar je danes razdeljeno in zavozlano, tudi iz zdomstva ali iz takoimenovanega »klerikalnega« dela zamejstva, sestavni del ene same in nedeljive slovenske kulturne dediščine. Z ozirom na stanje, kot pač obstaja, je slovenska literatura kot celota ta trenutek dokaj razpršena, atomizirana na tokove in protitokove, na težišča, ki so se razvila v različnih državah z različno družbeno ureditvijo. Kljub temu je trenutni utrip slovenske literature spodbuden. Osebnosti, kot Edvard Kocbek ali Jože Udovič, so že zelo zgodaj, takorekoč takoj po drugi svetovni vojni sredi vsesplošnega ideološkega lopotarstva rešile ugled slovenske literature, na začetku predvsem s subtilno, čistokrvno liriko. O pomenu Rudija Šeliga, Lojzeta Kovačiča, Daneta Zajca, tudi Tomaža Šalamuna za razvoj nove, moderne, tudi kritične, v svet univerzalne odprte slovenske literature, sem v prejšnjih dveh

dalje na 6. strani ■

Pomembno zasedanje Atlantske zveze v Bruslju

Stvarni predlogi za zmanjšanje oborožitve

Na vrhu Atlantskega zavezništva v Bruslju, ki je bil posebno slovesen zaradi 40-letnice zahodnega zavezništva, je ameriški predsednik Bush predlagal 20-odstotno zmanjšanje števila ameriških vojakov v Evropi. Predlagal je še, naj bi tudi Sovjeti zmanjšali število svojih vojakov v zavezniških državah Vzhodne Evrope na 275.000. Nadalje naj bi obe vojaški zaveznici za 15 odstotkov zmanjšali število helikopterjev in letal, ki so usposobljena za prevažanje jedrskega orožja. Kar zadeva oklopna vozila, oklopna transportna sredstva in topništvo, pa naj bi uravnesili položaj na Vzhodu in Zahodu. To naj bi se zgodilo do leta 1993. Svoje predloge je Bush že pred dnevi pismeno predložil sovjetskemu predsedniku Gorbačovu.

Med zahodnimi državniki so predlogi vzbudili veliko pozornost in tudi priznanje. Zahodnonemški kancler Kohl je izjavil, da se Atlantskemu zavezništvu odpirajo nove možnosti uspehov. Italijanski ministrski predsednik De Mita je poudaril, da Italija odločno podpira ameriške predloge, za katere upa, da jih bo pakt NATO osvojil in tako prevzel pobudo za nove mirovne dosežke. Britanska ministrska predsednica Thatcherjeva pa je rekla, da je

Bush s svojim nastopom prenovil vrh, pripomnila pa je še, da se Zahod ne sme izpostavljati kakim nevarnostim.

Zasedanje v Bruslju se je začelo z nastopom glavnega tajnika Atlantske zveze Wörnerja. Poudaril je, da se mora Zahod zavzemati za dialog in sodelovanje, vendar mora ohraniti učinkovit varnostni sistem. Za njim je spregovoril francoski predsednik Mitterrand, nato Bush, nato pa po vrsti vsi vladni ali državni voditelji držav članic Atlantskega zavezništva. Te je na kosilo povabil belgijski kralj Baldovin, medtem ko so zunanji ministri na delovnem kosilu nadaljevali z razpravo.

Ustanovljena je bila delovna skupina, ki jo vodi podtajnik Atlantske zveze, italijanski veleposlanik Guidi, kateri so naložili nalogo, da skuša najti kompromisni predlog o jedrskem orožju na kratki domet, glede katerega so v zavezništvu različni pogledi. Končno je bil dosežen sporazum.

Italijanski zunanji minister Andreotti je v Bruslju izrazil zadovoljstvo ob kompromisni rešitvi, ki so jo na ministrski ravni dosegle države članice Atlantskega zavezništva. Razprava je trajala dobrih osem

dalje na 3. strani ■

Predstavili so listo manjšinskih in avtonomističnih gibanj

V Gorici je bila v soboto tiskovna konferenca, na kateri so predstavili koalicijo manjšinskih in avtonomističnih skupin, ki bodo pod istim znakom nastopili na bližnjih evropskih volitvah. Po uvodnem pozdravu predsednika Slovenske skupnosti Marjana Terpina je spregovoril goriški pokrajinski tajnik edine slovenske stranke Mirko Špacapan, ki je dejal, da je bila izbira Gorice, kot mesta, kjer naj bi predstavili koalicijo manjšinskih in avtonomističnih strank, posebno posrečena. Gorica je namreč srednjeevropsko mesto v klasičnem pomenu besede, je dejal Špacapan, kjer se srečujejo in živijo različne kulture, jeziki in različni narodi z različnimi tradicijami in navadami. Po njegovem mnenju je zato Gorica Evropa v malem, manjšinska koalicija pa se zavzema za vzpostavitev drugačnih odnosov na evropski ravni, ki naj bi

temeljili na enakopravnosti. Nič čudnega torej, če koalicija nastopa pod geslom »Federalizem, kar pomeni, da so vse enote povsem enakopravne.

O tem je obsežno govoril deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar, ki je dejal, da federalizem ni le prazna beseda, v sporazumu o zavezništvu je namreč bilo sklenjeno, da bo po treh letih tisti, ki bo izvoljen, odstopil in prepustil mesto drugim zastopnikom manjšinskih in avtonomističnih skupin. To teoretično omogoča, da bi tudi zastopnik Slovenske skupnosti prišel, čeprav le za nekaj mesecev, v evropski parlament, kar bi bil doslej največji volilni uspeh Slovenske skupnosti.

Jevnikar je med svojim posegom opozoril tudi na nekatere novosti letošnjega volilnega nastopa. Največja je nedvomno ta,

dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 4. junija, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Kralj Arthur in vitezi okrogle mize« (Lučka Susič); 11.03 Nediški zvon; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Izток Geis' er: »Hudičeva mati«. Radijska igra; 14.55 Šport in glasba ter prenosi z naših prireditvev; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 5. junija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 »Mal' položi dar domu na oltar«; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Pandorina skrinjica, pričevanja o alternativnih načinih zdravljenja; 12.40 Vokalna skupina Die Singphoniker Vokalensemble iz Münchna; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Gospodarska problematika; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Goriški razgledi; 15.00 Roman v nadaljevanjih. Boris Leonidovič Pasternak: »Doktor Živago«; 15.29 Mladi in dermatolog; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana vodi Marko Munih; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ TOREK, 6. junija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Poezija pred opero; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Ko študent na rajžo gre; 12.40 Vokalna skupina Die Singphoniker Vokalensemble iz Münchna; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Od Milj do Devina; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Dedek, izmisli si pravljico!«; 14.30 Iz Beneči e; 15.00 Roman v nadaljevanjih. Boris Leonidovič Pasternak: »Doktor Živago«; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana in zbor Radiotelevizije Beograd vodi Marko Munih; 18.00 Ivan Mrak: »Pisma Karli Bulovčevi.« Pripoveduje Krištof Zupet; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SREDA, 7. junija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Moja šola radiestezije in bioterapije; 12.40 Vokalna skupina Collegium vocale iz Gradca; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Na goriškem valu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Govorimo o glasbi; 15.00 Roman v nadaljevanjih. Ciril Zlobec: »Moj brat svetnik«; 15.22 Neopravičena ura; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Antologija slovenske violinske glasbe. Violinist Tomaž Lorenz, pianistka Alenka Šček. Tekst: Marijan Lipovšek; 18.00 Literarne podobe: Čemu toliko junaštva?

■ ČETRTEK, 8. junija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Trst, mesto znanosti; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Glasbeni portret Urbana Kodra; 12.40 Vokalna skupina Città di Parma; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Nediški zvon; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Roman v nadaljevanjih. Ciril Zlobec: »Moj brat svetnik.«; 15.23 Domača delavnica; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mešani zbor Obala iz Kopra in Akademski pevski zbor Boris Kraigher iz Maribora; 18.00 Muzejstvo na Slovenskem.

■ PETEK, 9. junija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Iz zaprašene delavnice; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Razvoj slovenskega povojnega pesništva; 12.40 Ženski zbor iz Jambola v Bolgariji; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Od Milj do Devina; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Halo, kdo tam?; 15.00 Roman v nadaljevanjih. Ciril Zlobec: »Moj brat svetnik.«; 15.23 Pogovori z Jožijem; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mezzosopranistka Rieko Katsumata in pianistka Mojca Šiškovič v našem studiu; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 10. junija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Iz zaprašene delavnice; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele; 12.40 Ženski zbor iz Jambola v Bolgariji; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 »Glas od Rezije«; 15.00 Sobotni razmislek; 16.20 France Bučar: Problemi sodobne družbe; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladi izvajalci: Irena Pahor - viola da gamba; 18.00 »Otožni, veseli in zli norci«; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

Senator Spadolini je začel s pogajanjem za rešitev vladne krize

Predsednik senata Spadolini, ki mu je državni poglavar Cossiga poveril poizvedovalni mandat za premostitev vladne krize, je v sredo, 31. maja, začel uradne razgovore s predstavniki strank. Še pred tem je imel razgovor z dosedanjim ministrskim predsednikom De Mito. Zaradi Bushevega obiska v Rimu prej in zaradi De Mitovega potovanja v Bruselj potem, se politika namreč še nista srečala, čeprav sta se telefonsko že pogovorila.

Manjšine, radio in televizija

Z javno okroglo mizo v sejni dvorani videmskega pokrajinskega sveta v palači Belgrado v Vidmu se je prejšnji petek končalo dvodnevno zasedanje delovne skupine Evropskega urada za manj razširjene jezike, ki se ukvarja z vprašanjem radia in televizije ter položajem in pravicami manjšin pri teh medijih.

Zasedanje delovne skupine je potekalo v četrtek v Trizimu, v petek dopoldne pa v Pušji vesi, saj so člani iz različnih evropskih držav izkoristili priložnost tudi za spoznavanje položaja furlanske skupnosti, a tudi slovenske manjšine, saj sta v skupini tudi predstavnika iz naše dežele, časnikar Radia Trst A in deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar ter vodja zasebne radijske postaje Onde Furlane v Vidmu in deželni svetovalec zelenih Federico Rossi. Ravno Onde Furlane je priredila okroglo mizo.

Udeležence je najprej pozdravil pokrajinski odbornik za kulturo Cum, ki je med drugim poudaril pomen sožitja med Furlani, Italijani in Slovenci v videmski pokrajini. Sledil je furlanski Rossijev poseg. O delu Evropskega urada za manj razširjene jezike, ki tesno sodeluje z organi Evropske skupnosti, je govoril ravnatelj Donall O'Riagain z Irske. Hubert Jenniges iz nemško govorečega dela Belgije je predstavil dokument omenjenega urada o pomenu evropskih volitev za manjšine. Bretonski časnikar iz Francije Bernard Rouz je govoril o nalogah delovne skupine, zlasti o utrjevanju sodelovanja med manjšinskimi časnikarji in radijskimi postajami, o snovanju evropske zveze manjšinskih časnikarjev in televizijskem festivalu manjšin, medtem ko je Ivo Jevnikar v temeljnih obrisih prikazal dokument o manjšinskih pravicah na področju radia in televizije, ki ga pripravlja skupina. Diskusija je nato potekala v furlanščini, italijanščini, slovenščini, nemščini in francoščini.

Združenji komercialistov in računovodij sta prijavili sodišču finančnega ministra Colomba, češ da ni naredil svoje dolžnosti v zvezi z letošnjimi prijavami dohodkov. Zavrnil je predlog, naj se rok za prijavo podaljša za nekaj dni, sam pa ni poskrbel, da bi davkoplačevalci pravočasno prejeli obrazce za prijavo.

Spadolini se je marljivo pripravljal na pogajanja. Tako je imel tudi srečanje s predsednikom CENSIS-a De Rito. Ta mu je posredoval najnovejše podatke o socialnem in gospodarskem položaju v državi.

Vodstvo republikanske stranke je Spadoliniju voščilo uspešno delo. Posredno je tako odgovorilo na polemike, ki spremljajo Spadolinijev poizvedovalni mandat. Nekateri politični krogi se bojijo zavlačevanja s krizo, drugi pa namigujejo na politične koristi laičnega zavezništva zaradi poveritve mandata njegovemu vidnemu prvaku.

Objavljajo se tudi preiskave javnega mnenja. Ustanova SWG je za ilustrirani tednik »Oggi« ugotovila, da najvišje število anketirancev, 26,6%, predlaga za novega predsednika vlade zunanjega ministra Andreottija. Craxi uživa podporo 19,9%, Spadolini le 9,7%, Forlani sedmih odstotkov, dosedanja predsednik vlade De Mita pa šestih odstotkov in štirih desetih odstotka vprašanih.

Če bi prišlo do neposrednih volitev predsednika republike, bi 22% vprašanih glasovalo za Cossigo, 19,3% za Andreottija, 17,4% za Jottijevo in 9,2% za Craxija.

—o—

SOVJETSKI PARLAMENT

Na zasedanju novega sovjetskega parlamenta je bil za podpredsednika Vrhovnega sovjeta, torej za državnega podpredsednika, izvoljen Anatolij Lukjanov, ki velja za predstavnika desnega krila v partiji. Pred glasovanjem sta dva bojevita sodnika ostro kritizirala njegovo kandidaturu, češ da se ne bori proti korupciji v Sovjetski zvezi. Pri javnem glasovanju je sodelovalo več kot 2.000 poslancev. Proti Lukjanovu jih je glasovalo 179, vzdržalo pa se jih je 137.

Presenetljivo pa je bil v Vrhovni sovjet sprejet najradikalnejši zagovornik perestrojke Boris Jelcin. V soboto se je znašel kot prvi izmed neizvoljenih predstavnikov na listi ruske delegacije, vendar se je umaknil eden izmed izvoljenih, njegovo mesto pa je sredi glasnega ploskanja zasedel Jelcin.

Predstavili so listo...

■ nadaljevanje s 1. strani

da je v volilnem znaku v obliki črke E vseh osem znakov skupin, ki nastopajo v volilni koaliciji. Med njimi je torej tudi znak Slovenske skupnosti z lipovo vejico, ki bo tako natisnjena na vseh italijanskih glasovnicah, kar se prvič dogaja. Kandidate bo imela Slovenska skupnost tudi v drugih okrožjih, kjer slovenske avtohtone prisotnosti pravzaprav ni, na otokih, v južni, srednji in severozahodni Italiji. Prisotne sta nagovorila tudi zastopnik Union Valdôtaine, deželni poslanec v Dolini Aosta Robert Louvin, in predstavnik furlanskega avtonomističnega gibanja Roberto Visentin. Spregovorili so še slovenski kandidati prof. Boris Pahor, prof. Andrej Bratuž in Marija Ferletič, ki kandidira v Milanu.

Stvarni predlogi...

■ nadaljevanje s 1. strani

ur, nato so se predstavniki 14 držav sporazumeli za predlog ameriškega predsednika Busha, ki je dejal, naj bi v kratkem času dosegli s Sovjetsko zvezo sporazum o razorožitvi na področju konvencionalnega orožja, nato pa pogajanja razširili na letalstvo in zmanjšanje raket. Andreotti je še dejal, da čaka razorožitvene pogajalce dokaj dela. Ko bo sklenjen sporazum o zmanjšanju konvencionalnega orožja, se bodo pričeli razgovori o jedrskih raketah na kratki dolet.

V Moskvi so sklep Atlantskega zavezništva pozitivno ocenili. General Nikolaj Červov je poudaril, da je Atlantsko zavezništvo končno le odgovorilo na sovjetske predloge za zmanjšanje konvencionalnega orožja v Evropi. Združene države nikakor niso mogle mimo sovjetskega predloga, zdaj pa bomo — je dodal Červov — v podrobnostih analizirali zaključno listo Atlantskega zavezništva.

POLJSKA SE PRIPRAVLJA NA VOLITVE

Na Poljskem so v teku zadnje priprave na parlamentarne volitve, ki bodo v nedeljo, 4. junija. Stanje v državi je dokaj mirno in ljudje kar mirno sprejemajo volilno kampanjo komunistične partije in opozicije. Analiza javnega mnenja očitno kaže, da bodo na bližnjih volitvah zmagali kandidati Solidarnosti, ki se predstavljajo z dobro pripravljenim volilnim programom, predvsem pa priča o njihovih namelih in ciljnih dolgoletni boj za vsestransko izboljšanje družbenih in političnih razmer na Poljskem.

Za to predvolilno vzdušje pa je značilen tudi razkol v sami »Solidarnosti«. Skupina mlajših, ki jih vodi Gwiazda, kritizira Waleso in ostalo vodstvo Solidarnosti, češ da sporazum, ki so ga dosegli pred kakim mesecem s poljskimi oblastmi, ne predstavlja nikakršnega poročstva, da bo Poljska res krenila na pot demokratizacije in razvoja. Zato se ti mladi, ki so svoji skupini dali ime »Bojevita Solidarnost«, zavzemajo za bojkot nedeljskih volitev. Partija pa se v tej volilni kampanji predstavlja kot tista družbena komponenta, ki lahko daje najboljše pogoje za uresničitev vseh političnih in družbenih sanj Poljakov.

POGOJI PALESTINSKE ORGANIZACIJE

Vodstvo Organizacije za osvoboditev Palestine je ameriški vladi sporočilo, da je pripravljeno pristati na volitve na zasedenih ozemljih, če bo Izrael sprejel pet pogojev. V prvi vrsti naj bi vlada v Tel Avivu odredila delen umik izraelske vojske s področja Cisjordanije in Gaze. Imenovana naj bi bila posebna mednarodna komisija, ki bi nadzorovala volitve. Tretjič naj bi se smeli teh volitev udeležiti tudi prebivalci vzhodnega Jeruzalema, četrtoč naj bi tako kandidati kakor tudi volilci imeli pravico imunitete, na koncu pa Organizacija za osvoboditev Palestine zahteva zase, da bi jo Združene države Amerike sprejele za sobesednico na prihodnjih pogajanjih.

Sterijevo pozorje med kulturo in politiko

Letošnji 34. festival jugoslovanskega dramskega ustvarjanja v Novem Sadu poteka po znanih političnih spremembah v vodstvu avtonomne pokrajine Vojvodina v nekoliko drugačnem vzdušju, kar je bilo razvidno že iz izbranih del, še bolj pa o poteku okroglih miz, ki sledijo posameznim prikazanim oderskim delom. Še preden se udeleženci posegov na okrogli mizi prijavijo k besedi, je že moč napovedati, kaj bodo povedali in s kakšno ostrino. Dovolj je le, če poizvemo o narodnostni pripadnosti govornika. Seveda so možne tudi izjeme, ki pa jih ni toliko, da ne bi zgoj potrjevale izrečenega pravila. Organizator je festival pričel v petek z nastopom saraevskega gledališča, dan kasneje so se zvrstili tržaški Slovenci s Cankarjevo LEPO VIDO, nato Makedonci in Hrvati, nato so se predstavila kar tri srbska gledališča, ki so bila izbrana, da sodelujejo na zaključnem delu Sterijevega pozorja. Če so srbski dramski kritiki očitali tržaški postaviti LEPE VIDE predvsem estetsko hladnost, so makedonski in hrvaški gledališki delavci poudarjali doslednost režiserke Mete Hočevar pri iskanju odgovora na vprašanje, kaj je hrepenenje v današnjem svetu, kaj

predstavlja naši narodnostni skupnosti v Italiji dom, kaj pot in kaj sanje. Naslednji dan so — lahko bi dejali — skoraj isti govorniki raztrgali makedonsko predstavo in utirali pri žiriji mnenje, da so najboljše dramske dosežke v pretekli sezoni dosegla srbska gledališča. Nič čudnega, saj je polemika med sredstvi javnega mnenja raznih republik zaobjela tudi kulturo, zahtev o opredelitvi pa so v obeh avtonomnih pokrajinah vedno bolj glasna. Diferenciacija — kot opredelitev imenujejo na Kosovu — je zajela tudi Sterijevo pozorje, ki je vsaj v organizacijskem delu izraz dogajanja v Novem Sadu, kjer se Miloševićeva slika pojavlja v javnosti skoraj pogosteje kot Titova.

Povsem drugačno kulturno ozračje pa zadihamo v Subotici, kjer morda zaradi bližnje meje z Madžarsko in močne prisotnosti manjšine ni evforije ob ustavni potrditvi srbske državnosti. Zahteve po p'uralizmu se sicer tu niso izkazale na politično-strankarskem področju, pač pa v iskanju drugačnih medetničnih iskanj potrjevanja drugačnosti in individualnosti.

Saša Rudolf

PRESEDNIK BUSH V BONNU IN LONDONU

Ameriški predsednik Bush je v torek, 30. maja, iz Bruslja odpotoval na uradni obisk v Zahodno Nemčijo. V Bonnu je imel najprej srečanje s predsednikom Von Weizsackerjem, nato pa razgovor s kanclerjem Kohlom. Končno je ta priredil za gosta sprejem v Bad Godesbergu. Tu je prišlo do incidenta v protokolu, saj je bil med gosti, ki jih je povabil kancler Kohl, bivši zahodno-berlinski župan, ki pripada krščansko-demokratski stranki, medtem ko sedanjí socialno-demokratski župan ni bil povabljen. To je med nemškimi politiki vzbudilo polemike. Sploh pa so zaradi Berlina v Zahodni Nemčiji nejevoljni tudi na Busha, ker v svoj kratki obisk ni vključil vsaj simboličnega postanka v nekdanji prestolnici. Bush je v sredo imel še nekaj razgovorov, nato je predeval 2000 mladim v Magdesburgu, od koder se je s čolnom spustil po Renu proti Koblenzu mimo pečine Lorelay. Iz Frankfurta je odpotoval v London, kjer bo končal diplomatske obiske v Evropi.

OBSEDNO STANJE V ARGENTINI

Argentinska vlada je zaradi hudih neredov v Rosariu in drugih krajih proglašila obsedno stanje, ustanovila pa je tudi poseben odbor za notranjo varnost. Notranji minister Pugliese je imel vrsto posvetov s predstavniki opozicije, preden je predlagal tako korenite ukrepe.

Po desetih dnevih so 30. maja ponovno odprli valutna tržišča. Zaprli so jih zaradi izredne inflacije, ki dosega 100 odstotkov mesečno, in mrzličnega nakupovanja ameriških dolarjev. Sploh je predsednik Alfonsin napovedal protiinflacijski program, ki ga je sam krstil za »vojno gospodarstvo«.

V Rosariu, kjer je na tisoče ljudi napadlo in okradlo ter opustošilo veleblagovnice, sta dve osebi izgubili življenje zaradi ran s strelnim orožjem, neka ženska pa je umrla med takim napadom zaradi srčne kapi. Več desetih je ranjencev, nekaj stotin pa aretirancev. Med njimi so skrajni levičarji, ki so ljudstvo pozivali k napadanju trgovin. V Buenos Airesu sta peklenška stroja opustošila urad Alfonsinove stranke in urad neke nepremičninske družbe.

NEMIRI NA KOSOVU

Skupina Albancev je v torek, 30. maja, začela manifestirati v kraju Podujevo na Kosovu. Vzklikala je Kosovu — republiko in zahtevala drugačno ustavo. Takoj je nastopila policija, ki je demonstrante razgnala. Manjša skupina pa se je podala v bližnjo vas. Prišlo je do spopada s policijo. Zadet od krogle je umrl pripadnik albanske skupnosti.

Medtem se je nadaljeval obisk delegacije evropskega parlamenta, ki je bil posvečen ravno spoznavanju položaja albanske manjšine v Jugoslaviji. Po razgovorih

v zvezni skupščini in pred odhodom na samo Kosovo so se evropski parlamentarci razgovarjali z zastopniki srbske skupščine in vlade. Predstavniki iz Strasburga, ki jih vodi predsednik parlamentarnega odbora za stike z Jugoslavijo Grimaldos, so se zanimali za narodnostne pravice Albancev, za novo srbsko ustavo in za odnose med Srbi in Albanci. Srbski sogovorniki so jim položaj na Kosovu prikazali v najboljši luči, češ da imajo Albanci na Kosovu več pravic kot v Albaniji, če gledamo na hel-

dalje na 8. strani ■

90-LETNICA BAZOVskega DRUŠTVA »LIPA«

V Bazovici so prejšnji teden z nizom prireditev in z dopolnjenim ponatisom brošure »Bazovica v boju« počastili spomin na 90-letnico ustanovitve tamkajšnjega Kulturnega društva »Lipa«. Osrednja proslava je bila v soboto, 27. maja, v bazovski kinodvorani. Nabito polna dvorana je pričala o priljubljenosti tega društva, ki se v zadnjih letih skoraj izključno ukvarja z zborovskim petjem. Po pozdravu predsednice društva Suzane Grgič je Vera Grgič

VEČER V DSI

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 5. t.m., predstavitev publikacije ob 50-letnici smrti Lojzeta Brautuja. Začetek ob 20.30.

pripelala na društveni prapor spominski trak. Slavnostni govor je imela tajnica društva »Lipa« Dora Križmančič. Sledila je podelitev Gallusovih značk nekaterim najzvestejšim pevcem bazovskega mešanega zbora. Kot je navada na takih proslavah, so društvu »Lipa« čestitali številni predstavniki domačih in okoliških društev in pevskih zborov, med temi tudi predsednik ZSKD Ace Mermolja. Številni pa so ob tej priložnosti poslali v Bazovico pisne čestitke.

Na odru kinodvorane v Bazovici je nato bila kulturna prireditev. Najprej so pod vodstvom Sonje Babič izvedli recital, ki je s pesmijo, glasbo in recitacijami počastil 90-letno delovanje bazovskega kulturnega društva. Poleg posameznikov je nastopil tudi zbor »Lipa«, ki ga zadnja leta vodi Evgen Prinčič. Zbor je imel tudi samostojen zborovski koncert.

ZAKLJUČNE AKADEMIJE GLASBENE MATICE

Bliža se konec šolskega leta tudi za gojence Glasbene matice. Tudi letos, kot sicer že četrto leto zapored, ta naša glasbena ustanova na Tržaškem pripravlja zaključne akademije. Približno 150 gojencev raznih razredov in starostnih stopenj bo nastopilo na devetih koncertih, ki bodo ta mesec v evangeličanski cerkvi na Trgu Panfili v Trstu. Prvi koncert bo v četrtek, 1. junija, zadnji pa v petek, 23. junija. Še posebno zanimiva se obeta zadnja akademija, ko bodo gojenci Glasbene matice izvajali dela svojih sošolcev, ki obiskujejo kompozicijski razred prof. Alda Kumarja. Nastopil bo godalni kvartet Glasbene matice. To pomeni, da bodo izvajali skladbe za tak sestoj, ki so jih napisali gojenci Andrej Pegan, Marko Ozbič in Aljoša Tavčar. Godalni kvartet Glasbene matice pa bo ob tej priložnosti izvedel še skladbe Fabia Niederja, Bora Turela, Alda Kumerja in Ivana Florjanca.

—o—

Končno je padla odločitev. Košarkarska ekipa Jadran bo nastopila v končnici prvenstva B 2 lige. V soboto, 3. junija, se bo srečala z ekipo Malaguti v kraju San Lazzaro pri Bologni. Druga tekma bo v Trstu v sredo, 7. junija.

Obnovljena šola v Sosljanu

V Sosljanu so v soboto, 27. t.m., slovesno predali namenom obnovljeno osnovno šolo »Karel Strekelj« in tamkajšnji vrtec. Poslopje bo odslej namenjeno dopolnilni dejavnosti za otroke, ki obiskujejo otroške vrtce v občini Devin-Nabrežina. V prvi vrsti bodo razredi in lepi vrt služili za uresničevanje tečaja jezikovne vzgoje, ki ga zaradi pomembnosti podpira tudi Evropska gospodarska skupnost.

Na prireditvi je uvodoma spregovorila odbornica za kulturo devinsko-nabrežinske občine, profesorica Marinka Terčon. Župan Bojan Brezigar je prisotne seznanil s potekom obnovitvenih del in povedal, da sta delo omogočili deželna uprava Furlanije Julijske krajine in Kraška gorska skupnost. Poudaril je nadalje, da bo to šolsko poslopje, v katerem so uredili zelo primerne učne prostore, na razpolago tudi za malčke iz drugih občin. Prisotne so pozdravili še predsednik Zveze jezikovnih manjšin - Confemili Ardizzone, deželni odbornik Vespasiano in glavni tajnik Evropskega urada za manj razširjene jezike O Riagain. Po blagoslovu, ki ga je podelil mavhinjski župnik Markuža, je bila na vrsti skrbno pripravljena predstava, pri ka-

teri so sodelovali otroci iz vseh štirih otroških vrtcev v devinsko-nabrežinski občini. Zanimivo doživetje pa je bil tudi obisk razstave risb in predmetov, ki so jih med šolskim letom uresničili malčki. Video posnetek in diapozitivi so pričali o vsakodnevem delu v vrtcih. Vzgojiteljice in animatorke, ki delajo v omenjenih otroških vrtcih, so tudi pripravile brošuro »Ta hiša je naša«, ki jo je uredila Alenka Rebula-Tuta. Ta tudi vodi program jezikovne vzgoje v otroških vrtcih v občini Devin-Nabrežina.



UMRL JE MIRKO RADOVIČ

Slovensko narodno skupnost v devinsko-nabrežinski občini sta v zadnjih tednih hudo prizadeli dve nesreči. Še je svež grob na devinskem pokopališču, kamor so položili 37-letnega avtoprevoznika in kmetovalca iz Štivana Borisa Pernarčiča, ki se je smrtno ponesrečil na delu, ko se je v torek, 30. t.m., po Nabrežini in okolici bliskovito razširila vest, da je pod lastnim traktorjem našel smrt 67-letni vinogradnik Mirko Radovič iz Nabrežine. Nameraval je škropiti trte v vinogradu nedaleč od doma, ko se je traktor na ozki poljski poti prevrnil in povzročil vznikovo smrt.

Pokojnik je bil umen in priden kmetovalec, ki se je med prvimi v vasi in občini posvetil predvsem vinogradništvu in dosegel lepe uspehe. Na začetku sedemdesetih let je bil glavni pobudnik za ustanovitev zadruga pri Praprotnu »Kraški hlev«, ki ji je bil tudi prvi, dolgoletni predsednik. Tedaj je nekaj let bil pokrajinski predsednik Zveze neposrednih obdelovalcev, vedno pa se je živo zanimal za probleme, ki pobleže zanimajo našo narodno skupnost.

Hudo prizadeti družini izrekamo globoko sožalje.

NAJBOLJŠA VINA V ZGONIKU

V Zgoniku je komisija izbrala najboljša vina letošnje razstave. Za bela vina je dobil najvišjo oceno Stanko Milič iz Zgonika. Sledita Miro Žigon, prav tako iz Zgonika, in Rado Milič iz Saleža. Najboljši teran je po mnenju komisije lansko jesen pridelal Marčelo Doljak iz Samatorce. Na drugo mesto se je uvrstil zmagovalac pri belih vinih Stanko Milič, tretji pa je bil Srečko Štolfa iz Saleža.

NAŠE SOŽALJE

Prof. Nadi Pertot, ki ji je pred nekaj dnevi umrla mama, ga. Valerija, izrekamo globoko občuteno sožalje.

Uredništvo in uprava

Marijin dom v Rojanu so prenovili

V Rojanu je bila v soboto, 27. maja, pomembna in prijetna slovesnost ob otvoritvi prenovljenega Marijinega doma. Bogat kulturni spored je oblikovala najprej mladina z osnovne šole »Bazoviški junaki« in nižje srednje šole »Fran Erjavac«. Nastopili so mladi pevci in instrumentalni solisti, na sporedu pa je bil tudi prizor iz Petanove igre »Obtoženi volk« v režiji profesorice Lučke Susič. V sklepem delu akademije je zapela še dekleška skupina ter za

njo domači cerkveni zbor v ženski, moški in mešani sestavi. Zbrano občinstvo je nagovoril gospod Stanko Zorko, ki je bil duša požrtvovalne akcije za obnovitev Marijinega doma. Veliko uspešnega dela v obnovljeni dvorani je vsem zaželel predsednik Slovenske prosvete Marij Maver. Ob koncu je stopil na oder tržaški škof, msgr. Bellomi, ki je poudaril pomen takih kulturnih in duhovnih središč ter je potem obnovljeno dvorano blagoslovil.

PREJELI SMO:**Še o angleščini in novem šolskem centru**

V prihodnjem šolskem letu se bo na doberdobski sekciji Nižje srednje šole I. Trinko še naprej poučevala kot tuj jezik angleščina. Tako je sporočil šolski skrbnik ravnateljstvu omenjene šole, potem ko sta se v tem smislu zavzela občinski svet iz Doberdoba in Sindikat slovenske šole. SSS - Tajništvo Gorica je na zadnji redni seji dne 25.5., ponovno razmišljal o nujnosti uveljavljanja angleščine na slovenskih šolah, saj je ta meddržavni jezik v mnogih primerih prvi pogoj za nadaljevanje študija ali zaposlitev. Glede na to ima zavodni svet vsake posamezne šole odločilno besedo. Glede na vse to nastane vprašanje, zakaj se zavodni svet Nižje srednje šole ni zavzel za ohranitev angleščine v doberdobski sekciji? Razlog, da ni na vseh višjih šolah tega predmeta, ne zadošča, saj niso dijaki za šolo, pač pa je šola, za dijake, za našo skupnost. Ob tem je treba upoštevati, da se že razmišlja o uvedbi poučevanja angleščine na osnovnih šolah na pobudo staršev samih, ki se zavedajo perspektivnosti tega jezika.

Selitev slovenskih šol v novi šolski center je predvidena že za prihodnje šolsko leto. Vendar odprto ostaja vprašanje, ali bo v novem centru prostora za slovensko sekcijo zavoda ITI (najhujši problemi so laboratoriji in njihova oprema). Vsi se sprašujemo, kaj bo z Nižjo srednjo šolo I. Trinko, za katero v novem centru dejansko ni prostora. SSS poudarja, naj se šola ne premakne nikamor, dokler ne bo imela na razpolago primernih prostorov. Tudi v tem pogledu ima veliko težo zavodni svet omenjene šole. Ne smemo pozabiti, da zapuščamo zgradbo, ki je našim šolam povsem ustrezala, zgradbo-spomenik, ki nam vsem mnogo pomeni, saj je bila sezidana v glavnem s slovenskimi prispevki in je bila vsega skozi ognjišče kulture ter slovenske prisotnosti na tej zemlji.

Glede osnovne šole v Jamljah, kjer zaradi premajhnega števila vpisanih obstaja možnost, da se v prihodnjem šolskem letu ta šola zapre, je SSS mnenja, da se čim dlje skušajo po vaseh ohraniti slovenske šole, saj so center kulture na vasi in se z izgubo vsake ohromi identiteta skupnosti.

Na omenjeni seji so bile še naslednje točke: SSS bo ponovno vložil na Šolsko skrbništvo pismo zahtevo, naj se uvedeta dve stolici telesne kulture na slovenskih višjih šolah, zlasti ker bodo vse strnjene v enem samem centru. Predsednik sindikata prof. L. Devetak je poročal o delu o sindikalnem zborovanju, ki je bilo pred kratkim in na katero je SSS povabil predstavnika SNALSa prof. Santeusanija (za bodoča zborovanja se bo skušalo rešiti vprašanje možnosti prisotnosti vsega neučnega osebja). Svetovalec iz N. Gorice prof. D. Štekar je poročal o seminarju slovenskega jezika in kulture, ki bo v prvi polovici julija, in o jesenskem seminarju v Mariboru. Didaktična ravnateljica M. Brajnik je kot članica posebne komisije za reševanje problemov slovenske šole opozorila na vprašanje hudih nedostatkov pri financiranju slovenskih učbenikov. Člani omenjene komisije naj torej zahtevajo od višjega šolskega skrbnika obračun zadnjih let, od države pa spoštovanje sprejetih obveznosti. Potrebno bi bilo, da bi se tudi javna občila poganjala za tako važen problem in ga predočila vsej naši skupnosti.

SI

Občinske volitve v Gradežu

V Furlaniji-Juljski krajini so bile 28. maja občinske volitve v Gradežu in v kraju Arta Terme. Razkol, ki je nastal v krajevni republikanski stranki v Gradežu, je povzročil znatno nazadovanje te stranke, ki se je bila uveljavila na preteklih občinskih volitvah. Napredovali so krščanski demokrati, komunisti in socialisti kot tudi liberalci in misovci ter zelena lista. Krščanski demokrati so prejeli 36,6 odstotka glasov ali devet odstotkov več od preteklih volitev. Komunisti so prejeli 20,6 odstotka glasov, ali štiri odstotke več kot v preteklih občinskih, socialisti so prejeli nekaj nad 10% glasov in ohranili svojo volilno moč. Socialisti so prejeli 9,3 odstotka glasov in se okrepili za več kot tri odstotke, zelena lista je prejela 7,8 odstotka glasov (tri odstotke več), republikanci so pre-

jeli 6,5 odstotka in nazadovali za kar 22% glasov. Misovci so prejeli 5,7 odstotka glasov in se okrepili za približno odstotek.

V občini Arta Terme je Krščanska demokracija ostala stranka relativne večine. Ker v občini velja večinski sistem, je šlo demokristjanom 12 mest v občinskem svetu, opoziciji pa 3.

—o—

Zadnja številka »Mladine« objavljala pogovore, ki jih je imel Igor Bavčar z vodilnimi slovenskimi politikami kot predsednik Odbora za varstvo človekovih pravic. Te pogovore je začel objavljati študentovski list Tribuna, na zahtevo avtorja pa je pristojni sodnik v Ljubljani odredil zaplembo lista. Bavčar namreč ni privolil, da bi Tribuna objavljala njegove »pogovore«.

Tonček Majcen prejemnik slovenske študijske nagrade

Kot že dolgo vrsto let tako je tudi letos državna univerza v Kentu nagradila najboljšega študenta v slovenskih študijah s Slovensko študijsko nagrado — »Slovenian Studies Award«. Za letošnjega nagrajenca je bil izbran Tonček Majc, ki trenutno zaključuje tretji letnik arhitekture na Kentu.

Rodil se je v Prekmurju in je skupaj s starši in s pomočjo zavedne in podjetne družine

Fujs prišel v Ameriko, ko je bil dve leti star. Pozneje je v Clevelandu obiskoval Slovensko šolo pri Mariji Vnebovzeti in graduiral s častmi na srednji šoli sv. Jožefa, nakar se je vpisal na univerzo v Kentu.

Bil je vedno zelo zaveden in aktiven v več slovenskih društvih. Pod vodstvom Rudija Kneza je igral pri Mladih harmonikarjih, pod go. Edo Vovk-Pušljevo je plesal pri Slovenskem folklorinem inštitutu, dve leti pa je bil tudi aktiven v pevskem zboru Krožka šte. 2 SNPJ, ki ga vodi ga. Cilka Dolgan. Je tudi član Ameriškega inštituta študentov arhitekture in društva sv. Jožefa KSKJ. Kot vodja skupine je sodeloval pri pripravi nove publikacije Danijela Vieyra o zgodovinskih poslopih v Haddonfieldu (Historic Houses in Haddonfield — A Preservation Guide). Občasno dela za podjetje Ivory Tower Architects v Shaker Heights, Ohio.

Letos je bil izbran tudi za mednarodni študijski program kentske univerze v Italiji in je trenutno v Firencah. Seveda je vključen še v programski knjižici Dneva priznanj (Honors Day), ki jo vsako leto v čast nagrajencev izda Kentska univerza. Tam je za vedno zapisano: »Anton Majc — Slovenian Studies Award«.

Slovenske študije na Kentski univerzi je v poznih šestdesetih letih vpeljal dr. Edi Gobec, profesor sociologije in antropologije, ki pristočno in brez plače poučuje tudi slovenščino in druge slovenske predmete. Leta 1974 pa se mu je posrečilo ustanoviti še Slovensko študijsko nagrado, ki jo odtlej podeljujejo vsakoletnemu najboljšemu študentu ali študentski Slovenskih študij.

Dosedanji nagrajenci so bili: Richard Hlabše (zdaj napovedovalec clevelandske televizije, 1974), Jože Valenčič (1975), Jaka Scherbak (1976), Katarina Hillinger (1977), Marko Sfiligoj (1978), Anton Zupančič (1979), Harry Jaken (1980), Jaka Rudolph (1981), Marija Somrak (1982), Violeta Musolin (1983), Silvija Habjanič (1984), Štefka Tomažič (1985), Irena Lesica (1986), Edvard Šrok (1987) in Milica Gobec (1988). Tako je letošnji nagrajenec Tonček Majc že šestnajsti v verigi vsakoletnih Slovenskih študijskih nagrad na ameriški državni univerzi v Kentu, Ohio.

Pisma uredništvu:

Kot pobudniki okrogle mize na temo Gorica: zunanja podoba dvojezičnega mesta, ki je bila 16. maja v Kulturnem domu, smo hoteli posredovati širši javnosti nekaj ugotovitev.

Ni naključje, da smo na okrogli mizi kot prvemu referentu dali besedo psihologu dr. D. Sedmaku. Z njegovim znanstvenim prikazom pomena simbolov smo hoteli preprečiti vsako nepotrebno diskusijo glede na (ne)potrebnost simbolike.

Kljub temu so nekateri na večeru dajali simbolom manjšo vrednost in dejansko ni prišlo do nobene avtokritike s strani naših gospodarskih predstavnikov oziroma predlogov za postopno uveljavljanje slovenske zunanje simbolike.

Med raznimi posegi, ki so sledili uvodnemu delu okrogle mize, nas je posebno presenetil nastop predsednika goriškega SDGZ, ki je, sicer v lastnem imenu, predočil javnosti razloge, zaradi katerih njegovo gostišče nima zunanjih dvojezičnih napisov, saj bi se sicer z njimi zameril svojim klientom, ki so v veliki meri italijanske narodnosti.

Omenjene razloge in ravnanje razumemo, upoštevajoč svobodno iniciativo posameznika. Sprašujemo pa se, če je to stališče samega goriškega odbora SDGZ, organizacije, ki bi morala skrbeti za obstoj in rast slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. V nasprotnem primeru smatramo za vprašljivo njegovo predsedniško mesto v okviru tako važne slovenske gospodarske organizacije, saj menimo, da je nepogrešljivi smisel obstoja slovenskih organizacij, predvsem krov-

dalje na 8. strani ■

Pogovor z Levom Detelo ob 50-letnici

■ nadaljevanje s 1. strani

desetletjih tudi sam veliko pisal. Seveda pa ne smemo pozabiti na tisto, kar je bilo za kulturno-politično vodstvo povojne Slovenije dolgo nekaj tabu, oziroma prava neljubljena pastorka. Pozabiti ne smemo na aktualno slovensko literarno zamejstvo, v Trstu, Gorici in na Koroškem, in na naše še bolj pozabljeno, a nikakor ne nepomembno zdomstvo z zanimivimi dosežki kakšnega Tineta Debeljaka, Zorka Simčiča, Rude Jurčeca, Vladimira Kosa, Humberta Pribca, Franceta Papeža, v nekem smislu tudi Karla Mauserja v sklopu tradicionalne literature, če hočete. Tu so nastale izredno neprijetne nepravilnosti, vrzeli, bistvene napake v pojmovanju, prikazovanju, interpretiranju.

Na začetku sedemdesetih let je literarni zgodovinar Jože Pogačnik v izdaji tržaškega »Zaliva« objavil pregled slovenskega literarnega stvarjanja v zamejstvu in zdomstvu. Ta cdsek slovenskega književnega trenutka je obravnaval tudi v osmi knjigi zgodovine slovenskega slovstva iz leta 1972, natisnjene pri založbi Obzrcje v Mariboru. S slovensko zamejsko in zdomsko literaturo se intenzivno ukvarja tudi profesor Martin Jevnikar iz Trsta. Številne študije o njej je napisal pokojni Tine Debeljak. Ali ni to ni?

Gotovo je vse to, kar ste našli, pomembno opozarjanje na pojav, katerega ne bo mogoče obiti. Vendar zdomsko (in delno še vedno tudi del zamejske slovenske literature) razčlenjujejo kot nekakšen slovenski »corpus separatum«, kot področje, ki stoji pod karanteno strogega nadzora z željo po osamitvi ali ignoriranju pojava kot takega. To kaže na dejstvo, da se nekateri še vedno boje pretoka idej, ki jih narodu in svetu posredujejo slovenski ustvarjalci. To je zelo neprijetno dejstvo, tudi ljubljanska slavistika mu vsa povojna leta ni bila kos. Slovenska literatura doma in po svetu še vedno ni predstavljena kot celotni integralni pojav slovenske duhovnosti.

Leksikon »Slovenska književnost« ljubljanske Cankarjeve založbe iz leta 1982 je na primer žalosten primer tipičnega kulturniškega dogma-

tizma in neobjektivnega pristopa k literaturi slovenskega naroda kot izrazu občega prizadevanja vseh vej književnega oblikovanja in najrazličnejših estetsko-idejnih fiziognomij slovenskih besednih ustvarjalcev. V tem leksikonu na primer niso upoštevani avtorji, ki da »so med vojno sodelovali z okupatorjem in so po vojni emigrirali«, vendar tako politično stališče ne more biti kriterij za resen znanstveni priročnik o literaturi. In v zadnjem času se, kot izgleda, stvari res izboljšujejo.

V kakšnem smislu?

Čisto konkretno so se nekatere stvari vsaj načelno med prej sprtimi pisatelji samimi pozitivno spremenile. Društvo slovenskih pisateljev v Ljubljani je v svoje vrste povabilo ne le zamejske, temveč tudi večje število zdomskih pisateljev. Tudi jaz in moja žena Milena Merlak sva se temu vabilu z veseljem odzvala. Na letošnjem srečanju PEN-kluba na Bledu so na široko govorili o literaturi v eksilu. Novi predsednik nekdanj v Ljubljani izredno napadane Slovenske kulturne akcije iz Argentine kot poglobitve slovenske zdomske kulturne ustanove Andrej Rot je predaval na Bledu o nekaterih ključnih vprašanih literarnega zdomstva, vodil pa je tudi poseben diskusijski odsek, na katerem so temeljiteje pretresali problematiko pisanja v eksilu. Kljub temu so to samo prve lastovke. Potrebna je predvsem popolnoma drugačna recepcija slovenske literature doma in po svetu, dialektični in istočasno kritični odnos do pisanja v centralni Sloveniji, zamejstvu in drugod. Dokler niso znane niti najvažnejše značilnosti slovenskega zdomskega pisanja iz zadnjih štirih desetletij, dokler ni na razpolago niti kake kvalitetne antologije, se stvari ne bodo mogle kljub dobri volji bistveno spremeniti. Tu je zares potreben trezen in pogumen preobrat, a ne v smislu kakšnega pretiranega čaščenja tistega, kar je nastalo v tujini, saj je tozadevno na razpolago tudi marsikaj zelo nedonošenega, a tudi za demokrata idejno spornega. Kljub temu se je s fenomenom zdomstva treba soočiti objektivno, nehisterično, na odprt način.

Vi ste avtor, ki ste objavljali kljub temu, da ste se izselili v tujino, na Dunaj, takorekoč v publikacijah vseh slovenskih narodnih členov, od Buenos Airesa do Celovca in Trsta in Maribora in Ljubljane. Pišete pa tudi v nemščini. Kam bi vas lahko uvrstili?

Kljub temu, da sva bila z ženo po prihodu v Avstrijo na začetku šestdesetih let podvržena različnim napačnim interpretacijam, sva skušala že takoj pisati za vse slovenske ljudi. Kljub revijalnim objavam pa mi kake knjige v Jugoslaviji do danes niso natisnili. Vključevati pa sva se začela tudi v tuje jezično okolje, z informacijami o dokaj pomembnem kulturnem doprinosu Slovencev v neki splošni evropski kulturi, in z lastnim ustvarjanjem v tujem jeziku, v nemščini. Vendar bi rekel, da ta način neke določene dvojnosti ne priča o negaciji slovenstva v tujini, temveč je prav obratno dokaz razširjanja, večanja, za sodobno komunikativno svetovno družbo prepotrebna... obveščevalna projekcija narodnega in regionalnega v svet in v univerzalno. Slovenisti in germanisti bodo o literarnem svetu Slovencev Detele še morali skupno spregovoriti.

Kaj si od slovenske družbe in politike želite v bodočnosti?

Od slovenske družbe si želim še več civilnega poguma in odločnosti, od politike pa vedno več demokratične zavesti, tolerance tudi do drugačnega in posebnega, pa dobro mero zdravega narodnega ponosa brez kakršnegakoli šovinističnega sovraštva ali neprijaznosti do narodov, s katerimi nam je dano živeti in krojiti usodo.

Kaj pišete ta trenutek?

Pravkar pišem zelo obsežno prozno delo o starih Venetih kot možnih prednikih današnjih Slovencev. Zato te dni potujem iz Trsta in Gorice še naprej v današnjo Italijo, da si ogledam kraje okrog Vicenze, kjer je stari »slovenski« rod po mnenju nekaterih raziskovalcev dolgo kljuboval rimskemu jarmu in vztrajal na svojih tleh. Ukvarjam pa se tudi z liriko, esejistiko in literarno kritiko. V fazi nastajanja je že dalj časa tudi moj nemški tekst GRAND HOTEL, ki bi bil moja deveta nemška knjiga. Z romanom »Dunajski valček za izgubljeno preteklost«, ki je pravkar izšel v Trstu, in »Stiska in sijaj slovenskega kneza«, o Borutu, ki izide septembra v Celovcu, sem dosegel že častno število 25 literarnih knjižnih izdanj. Seveda pa bi tudi zaradi rednega urejevanja nemške revije za mednarodno literaturo LOG moral imeti takorekoč mnogo več časa, mnogo več lastnih življenj na razpolago, da bi lahko še kaj več postoril. Nekje je meja zmogljivosti in možnosti, ki je ni mogoče kljub dobri volji in intenzivnosti naporov prekoračiti.

Je vaša nova knjiga »Dunajski valček za izgubljeno preteklost« izraz nostalgичnega vračanja v preteklost, težnja za »zlatimi časi« avstro-ogrške monarhije?

Nikakor ne. Tisti časi zagotovo niso bili za marsikoga zlati. Marsikdaj pa so bili bistveno manj podli kot zločini obeh nihilističnih ideologij, ki sta v 20. stoletju skušali premagati načela krščanskega humanizma in tvorne tolerance med ljudmi in narodi. Ti dve ideologiji, fašizem, oziroma nacionalni socializem, ter stalinistični jakobinski terorizem, sta že propadli, ali pa zares in nedvoumno usihata. Upajmo, da je to, kljub vsem nevarnostim, ki zemlji in njenim ljudem pretijo, kljub osnaževanju zraka in okolja, prenaseljenosti in izčrpanosti zemlje kot hranilnice življenja, lep obet za naprej, vesel kažipot v neko lepše 21. stoletje, ki ga želim vsem našim slovenskim zanamcem in vsem ljudem dobre volje nasploh, da ga zares doživijo in preživijo.

Slovenska Istra v poeziji Alojza Kocjančiča

V ponedeljek, 22. maja, je bil v dvorani Cololin v bivšem goriškem semenišču večer, posvečen pesniku in duhovniku Alojzu Kocjančiču. Nastopili so prof. Marija Češčut, ki je predstavila pesnika in njegovo delo, člani moškega zbora Novega svetega Antona iz Trsta, ki ga vodi Edi Race, in skupina recitatorjev. Zbor je zapel tri pesmi, ki sta jih na Kocjančičevo besedilo uglasbila Ubald Vrabc in Zorko Harej, recitatorji pa so podali več poezij iz Kocjančičeve zbirke, ki je izšla lani pri založbi Lipa v Kopru in ima naslov »Brumbole«. Naslov zbirke je namenoma narečno obarvan. Brumbole so namreč plodovi črnega trna, ki dozori po pozno jeseni. To so trpkosti, a zdravilni sadeži in take so tudi te pesmi. Odražajo namreč Kocjančičev svet, njegove življenjske izkušnje in izbire, govorijo o Istri in tamkajšnjih ljudeh.

Alojz Kocjančič se je rodil v Kubežu leta 1913. Po osnovni šoli so ga starši poslali v Malo semenišče v Gorico. Ta izkušnja je odločilno zaznamovala njegovo življenje, še posebej po letu 1933, ko se je odločil, da bo nadaljeval študije v goriškem bogoslovju. Bila so leta, ki se močno o-

dražajo v Kocjančičevem pesniškem svetu. V tem času je postal prijatelj Lada Piščanca in še nekaterih drugih bogoslovcev - pesnikov.

Duhovnik je postal leta 1937 in je imel novo mašo v rojstni vasi. Najprej je služboval v Buzetu, kjer pa je moral proti volji učiti in delovati v italijanskem jeziku. Zaprošil je za premestitev in odšel v Koštabono, kjer je ostal dobrih 25 let. Od leta 1963 je dušni pastir v Klancu pri Kozini.

Pred zbirko »Brumbole« je Kocjančič, ki je objavljala svoja dela tudi v različnih revijah, leta 1962 v Kopru izdal »Savrinske pesmi«. Posvečal se je tudi prozi, spisov pa doslej še ni izdal v enotni zbirki.

Spremno besedo je za zbirko »Brumbole« napisal Marjan Tomšič. »Kocjančič, trdi Tomšič, se v tej antologiji kaže kot lirik s trdo, že skoraj jekleno besedo. Zdi se, da liričnost in močatost ne gresta skupaj, njegove pesmi pa nam dokazujejo, da je izpoved lahko tudi odločna in ljubezen lahko resna, pa vseeno nežna. V poeziji Alojza Kocjančiča, ugotavlja Tomšič, ni pristo-

dalje na 8. strani ■

Sodobno kmetijstvo

Varstvo žit

Pridelek žit zmanjšujejo tudi škodljivi ličinke žitnega strgača in listne uši, ki s strganjem oziroma sesanjem zmanjšujejo asimilacijsko površino in povzročajo razvoj gluhih klasov. 40 uši na enem klasu zmanjša pridelek za 20%, 25%, poškodovanje površine vrhnjega lista pa zmanjša pridelek za 35%. Na prerazmnožitev žitnega strgača in listnih uši vpliva uvedba novih rodovitnih občutljivih sort, veliki odmerki dušičnih gnojil in raba sistemskih fungicidov, kar povzroča razvoj nežnejših rastlin in podaljšanje vegetacije. Insekticide uporabljamo, ko je doseženo kritično število posameznih škodljivcev, kar ugotovljamo s pregledom petih bilk s klasom, ki so druga poleg druge. Pregled začnemo z roba njive diagonalno po površini z razmakom desetih metrov.

Kritično število listnih uši, ki so velike nekaj milimetrov in raznih barv, je 20 odstotkov napadenih klasov in vrh njih listov, 51 do 59 odstotka konec cvetenja, v času mlečne zrelosti 75 odstotkov napadenih klasov in vrhnjih listov.

Hroščke rdečega žitnega strgača, ki je zelo razširjen, so letos že našli v posamez-

nih posevkih, kjer se dopolnilno hranijo. Na listih so poškodbe v obliki zarez, hrošč namreč pregrizne list vzporedno z listnimi žilami.

Spoznamo ga po rdeče oranžno obarvanem vratnem ščitu, enake barve so tudi bedra in goleni, medtem ko so glava in stopalca črna, pokrovke pa bleščeče modre do zelene barve, velik je 5,5 milimetra.

Za zatiranje hroščkov se odločimo le, če najdemo več kot 8 hroščkov na četvorni meter posebno na robovih njiv. Zatirati moramo ličinko, ko najdemo 1 do 1,5 ličinke na enem vrhnjem listu ali 10 do 20 odstotkov površine poškodovane. Ličinke rdečega žitnega strgača zrastejo 5 milimetrov, imajo izbočen hrbet, so rumenkaste z rjavo glavo in obdane s temno lepljivo sluzjo. Razvijejo se iz rumenih jajčec, ki jih samica odloži na zgornjo stran lista v vrsto sredi maja. Ličinke 11 do 17 dni strgajo zgornjo povrhnico lista, tako, da so vidne ozke bele proge in vsled časar se list posuši. Ličinke listnega strgača zatremo s temeljitim škropljenjem z decis E c25, actellic malation, fastac.

Z. T.

pojavo navadnega listnega zavrtača za sledimo celo po več desetih rogov.

Pri zatiranju zavrtača bomo dosegli uspeh, če bomo sledili pojavom, metuljkov. Napadene liste spravimo v posebne posode, kjer se bodo gosenice zabubile. Posodo obvezno že pred pojavom metuljev prenesemo v sadovnjak, tako da se metulji levijo v razmerah, ki prevladujejo v sadovnja-

Lesene zasteklitve, okna in vrata iz raznovrstnega lesa tovarne

HOBLES

lahko naročite v trgovini Železnina Terčon v Nabrežini. Poverjeni zastopnik za Trst NIKO PERTOT.

ku, saj bi se drugod izvalili ob neustreznem času. Ob pojavu metuljev je pravi čas za zatiranje listnega zavrtača, saj metulji takoj po izvalitvi ležejo jajčeca. Pri tem rabimo dimilin, ki je tudi ekološko ustrezen in ne bo motil naravnega ravnovesja. Navadni listni zavrtač leže jajčeca na spodnji strani listov; torej bo zatiranje uspešno le ob rabi večje količine vode.

Škropljenje mora zajeti tudi spodnjo listno plat; opraviti pa ga moramo, ko so rovi dolgi le 2 do 4 milimetre in ko je napadena desetina listov. Ko pa so gosenice že v notranjosti listia, moramo uporabiti folimat ali lanateo. Če je napad zelo hud, pa ultracid. Sadni listni duplinar ni izbirčen, saj razen jablan napada hruške in celo koščičarje. Zavrtač pušča za sabo dolge vrtine, ki podolgem in počez prepredajo listje, vendar se izogibajo druga druge in se ne križajo.

Z. T.

—o—

Za novega koroškega deželnega glavarja je bil izvoljen prvak svobodnjaške stranke Jörg Haider. Prvič v povojni zgodovini ima Koroška deželnega glavarja, ki ni pripadnik socialistične stranke. Pri glasovanju so ga podprli predstavniki svobodnjaške in ljudske stranke.

Listni zavrtač na jablanah

To je metulj škodljivca, ki odlaga jajčeca na listje jablane. Gosenice zavrtačev dolbejo rove v notranjost listja, zato zanj dostikrat rabimo naziv duplinar. List kmalu prepredejo belkasti, skoraj prozorni rovi, ki pa praviloma s časom porjavijo. Poškodovano listje ne more opravljati svoje vloge, kar se že prvo leto pozna na pridelku. Oslabljeno drevo bo težje preneslo zimsko pozebo, cvetni nastavek bo manjši, po večletnih zaporednih napadih pa drevo shira in propade.

Zavrtače najdemo v oskrbovanih in neoskrbovanih nasadih; v dobro gnojenih oskrbovanih gostih nasadih jih je največ. V nevarnem številu se zavrtač pojavlja v

sadovnjakih, kjer smo v zadnjih letih rabili take pripravke, ki uničijo ne samo škodljivce, temveč tudi naravne sovražnike škodljivcev, tako tam, kjer smo s pretirano vestnostjo zatirali kaparja in zavijača. Predvsem če zoper sadnega zavijača rabimo basudin in če kaparje zatiramo v zimskem času ali ob brstenju, ko še ni nevarnosti, da bi prizadeli naravne sovražnike, bomo zmanjšali nevarnost duplinarja.

Poznamo več vrst zavrtačev, ki jih ločimo najlažje po obliki rogov, ki jih njihove gosenice izvrtajo v notranjosti listja. Zavrtač, ki živi le na jablanah, izvrti srednje dolge rove, ki so od začetka tanki, potem pa zmeraj bolj široki. Pri močnejšem

Pevski izlet v Beričevo in okolico

Vzdušje med člani pevskega zbora Fantje iz pod Grmade, ki smo se v nedeljo, 28. maja, zbrali na nabrežinskem trgu, ni bilo najboljšo. Odpravljali smo se v Beričevo pri Ljubljani, kamor nas je povabilo tamkajšnje kulturno društvo »Jurij Fleišman«. Zaradi raznih obveznosti in boleznih je manjkalo osem pevcev. Krasno majsko jutro pa je kmalu izboljšalo razpoloženje in pot do črnuške pošte, kjer so nas čakali gostitelji, je bila kmalu za nami.

Kmetski dom v Beričevem. To je bila prva postaja tega pevskega srečanja. Predstavnica tamkajšnjega ženskega zbora »Jurij Fleišman« Nataša Velepeta in druge članice zbora so poskrbele, da smo si privezali dušo, potem pa smo šli v bližnjo cerkev žalostne Matere božje. Pritrkovalci so vabili k maši in cerkev je bila res kmalu

nabito polna. Tudi na malem koru ni bilo veliko prostora, saj smo se desetim cerkvenim pevkam pridružili še mi. Prijetno je bilo peti Marijine pesmi v tej lepi in akustični podružnici. Župnik Franc Novak pa nas je na koncu maše seznanil še s kratko zgodovino cerkve in vasi.

Posaditi drevo je navadno praznično, skoraj obredno delo. To je bilo še posebej čutiti ob prvi točki nedeljskega programa. Nekaj pred 14. uro so se začeli pred Kmetskimi domom v Beričevem zbirati pevci in pevke, številne narodne noše in godci ter zapravljički in vozovi. Konjske vprege, očiščeni komati in medeni okovi vse je dajalo vtis doživetega ljudskega praznika. Višek pa je gotovo bil trenutek, ko sta predsednik Zveze kulturnih organizacij občine Ljubljana - Bežigrad Tomaž Zalar in predsednik društva »Fleiš-

man« Franci Grad posadila lipo, ki bo mimoidoče spominjala na ta dogodek. Ko je združeni zbor v mešani zasedbi zapel znano »Lipo«, pa je bilo med prisotnimi čutiti, da ima to drevo, ki smo ga tako slovesno posadili, še posebno simbolično vlogo za tamkajšnje krajanje in tudi za nas pevce iz Devina in okolice. Neizbežno je bilo, da smo tisto lipo povezali z našim slovenstvom in narodnoobrambnim delovanjem.

Vožnja z vozom, petje in glas harmonike, veselo pozdravljanje ljudi, živahen živžav kolesarjev in otrok, ki so tekali za vozovi, vse to mimo lepo urejenih hiš in vrtov do rojstne hiše skladatelja in učitelja Jurija Fleišmana, je bil drugi prijeten vtis tega pevskega izleta. Pred rojstno hišo skladatelja, ki ga smatrajo za enega najznačilnejših zborovskih ustvarjalcev na Slovenskem sredi 19. stoletja (rodil se je leta 1818, umrl pa 1874), je bil spet na vrsti krajši kulturni spored.

Zanimivo je bilo prisluhniti povezovalki, ki je kratko predstavila življenje in delo tega mo-

SLOVENIJA PROTESTIRA

Predsedstvo SR Slovenije je uradno protestiralo zaradi izjav srbskega voditelja Miloševića na račun Slovenije. V posebnem pismu izreka prepričanje, da bodo trditve Slobodana Miloševića o položaju v Sloveniji vplivale negativno v že napete politične odnose v Jugoslaviji. Rečeno je še, da je treba nesporazume, kot je predlagalo zvezno predsedstvo, reševati s konstruktivnim dialogom in številnejšimi srečanji.

SLOVENSKA ISTRA V POEZIJI ALOJZA KOCJANČIČA

■ nadaljevanje s 6. strani

ra za besedno poigravanje in čustveno ponarejenost. Od prvega do zadnjega verza je iskrena, tako zelo resnična, da ponekod padajo besede v srce kakor kamni. To je žlahtna slovenska beseda, to so verzi, ki jih govori istrski kmet, ko trdno stoji na svoji zemlji in odločno ločuje resnico od fantazije, seme od ljuljke. Zato je ta pesem pristno istrska in avtentično odraža dušo in srce istrskih ljudi.«



Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, števil. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

LEVSTIKOVA NAGRADA MIROSLAVU KOŠUTI

V Cankarjevem domu v Ljubljani so 30. maja podelili letošnje Levstikove nagrade ob jubilejnem letu, saj Mladinska knjiga že 40 let podeljuje Levstikova priznanja svojim sodelavcem za najvidnejše dosežke pri ustvarjanju knjižnih izdaj za otroke in odrasčajočo mladino.

Med letošnjimi štirimi nagrajenci je pesnik in pisatelj Miroslav Košuta, ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča v Trstu za zbirko pesmi za otroke »Na Krasu je krasno«.

Ostale tri nagrade so v znamenju utemeljitelja slovenske književnosti za mladino Frana Levstika prejeli pisateljica Alenka Goljevšek za knjigo »Med Bogovi in demoni«, docentka dr. Manca Košir za knjigo »Mladi novinar« ter akademski slikar Zvonko Čoh za izvirne ilustracije v knjigah Sue Townsend »Rastoče težave« Jadrana Krta in Ivana Zorman »Račka puhačka«.

PISMO UREDNIŠTVU

■ nadaljevanje s 5. strani

nih, skrb za uveljavljanje slovenskega jezika v vseh njegovih oblikah. Mimo simbolov in uveljavljanja slovenskega jezika si ne smemo domišljati, da skrbimo za obstoj in razvoj slovensko narodnostne skupnosti, temveč podpiramo le nekatera podjetja in posameznike.

V imenu organizatorjev
SIRK IVAN - SEMOLIČ LIVIO



NEMIRI NA KOSOVU

■ nadaljevanje s 3. strani

sinška načela. O novi srbski ustavi so dejali, da odpravlja krivice, ki jih je utrpela Srbija leta 1974. O prebivalcih Kosova, ki so se uprli ustavnim spremembam, pa so dejali, da so separatisti, ki se borijo za »veliko Albanijo«.

P R I N T I N G O F F I C E

tipo-litographart

Vam nudi
raznovrstne tiskovine

TRST - ULICA ROSSETTI 14 - TEL. 040/772151

ža. Zvedeli smo, da hrani Narodna in študijska knjižnica v Ljubljani vrsto zanimivih Flejšmanovih rokopisov. Trpka pa je bila ugotovitev, da je bila nedeljska prireditelj za marsikoga prva priložnost, da nekaj več sliši o tem domačinu.

Za člane zbora Fantje izpod Grmade je bila ta postaja zanimiva, tudi ker jim je predsednik bežigraskih kulturnih organizacij, gospod Zalar, podelil Gallusove značke v priznanje za več kot pet, petnajst ali 25-letno sodelovanje pri zborovskem petju.

Pot nas je nato vodila mimo pokošenih senožeti, ječmenovih in pšeničnih polj ter pravkar okopanega krompirja do graščine v Dolu, ki je še pred vojno slovela za enega najlepših dvorcev na Slovenskem. Na zanimivem stopnišču v nekoč slavnem, a sedaj zapuščenem grajskem parku, smo pevci in pevke spet zapeli nekaj pesmi, citrar Tomaž Plahutnik in pevec so tudi tu z izredno doživetostjo podali nekaj ljudskih pesmi,

vsi pa smo se nato preselili v enega dveh paviljonov v parku, ki ju je dal zgraditi Zoisov prijatelj in somišljenik, lastnik grada v Dolu, baron Jožef Erberg. V tem pred kratkim obnovljenem grajskem poslopju je učiteljica Anica Vuga uredila fotografsko razstavo o preteklosti vasi in kratko spregovorila o zgodovini tega kraja. Nekeč slavni grad je sedaj ruševina, neizbežno pa smo nekateri pomislili, da je to bila med vojno in po njej žalostna usoda mnogih slovenskih gradov in cerkva, ki so predstavljali neprecenljivo kulturno dediščino za ves narod.

Pri grajski kapelici, ki so jo letos obnovili, pod dvema mogočnima platanama, pa smo Fantje izpod Grmade še enkrat zapeli Kimovčevo skladbo »Morski zvezdi«, vsi prisotni pa še mogoče najbolj poznano in peto slovensko Marijino pesem, »Marija skoz življenje«.

Zadnja postaja tega pevskega izleta skozi majniško zeleno slovensko deželo je bila v Dol-

skem na lepi Kračevi domačiji. Tu je veselo družbo, ki je z vozovi prispela v vas, pričakala že lepa skupina vaščanov in okoličanov. Spet je bil na vrsti krajši kulturni spored. Po njem pa so organizatorji poskrbeli za družabnost in ples. Seveda se je tudi pesem razlegala po velikem dvorišču. Pevci pa so nekaj pesmi zapeli še v likovni galeriji, ki jo je lastnik zelo okusno uredil v hiši. V njej so pogoste razstave, je pa zaradi lepe akustike tudi primeren prostor za pevske nastope manjših pevskih skupin.

Na poti proti domu smo se spet ustavili v Kmetskem domu v BERICEVEM. Ob razgovorih in petju je na vas legel mrak. Za slovo smo pred domom in pravkar posajeno lipo zapeli še znano pesem »Mnogaja leta«, sedli v avtomobile in se odpeljali z obljubo, da bomo kdaj še prišli pogledat, kako rase lipa, ki smo ji številni bili »krstni botri«.

M. T.